

Dsida Jenő: Tekintet nélkül

*Be kell látnunk:
Ha kérdeznék, becsületesen
felelni kell.
A harcot becsületesen
fel kell venni,
az úton becsületesen
végig kell menni,
a szerepet becsületesen
el kell játszani,
keményen és tekintet nélkül.*

*A kapuk mögül ebek vicsorognak,
az ablakokból kiköpdösnek
és röhögnek.
Száz közbiztonsági gócpont
adja ki az elfogatási parancsot.
Kemény tárgyak zuhognak a fejünkhöz,
súlyos, vérező kövek,
de néha röppen sóhaj is,
szeretet is, rózsza is.*

*És este a tűzhely mellett,
vagy szuronyos zsandárok között
hátrakötött kézzel,
mégis mondogatni kell
a fellebbezhetetlen,
sziklakemény,
erősítő,
vigasztaló
igét:*

*Krisztusnak és Pilátusnak,
farizeusoknak és vámosoknak,
zsidóknak és rómaiaknak
egyformán szolgálni
nem lehet.*

Önkormányzati hírek

Rosszkedvünk telén

A Planéta Egyesület Elnöksége értékelte az elmúlt időszak önkormányzati döntéseit. **+** előjellel jelöltük a helyesnek ítélt önkormányzati döntéseket, **⊖** szimbólummal az Elnökség által helytelennek ítélt vitatható döntéseket, amelyek a lakosság széles körét hátrányosan érintik, vagy érinthetik. *(folytatás a 2. oldalon)*

Meddig él egy fa ?

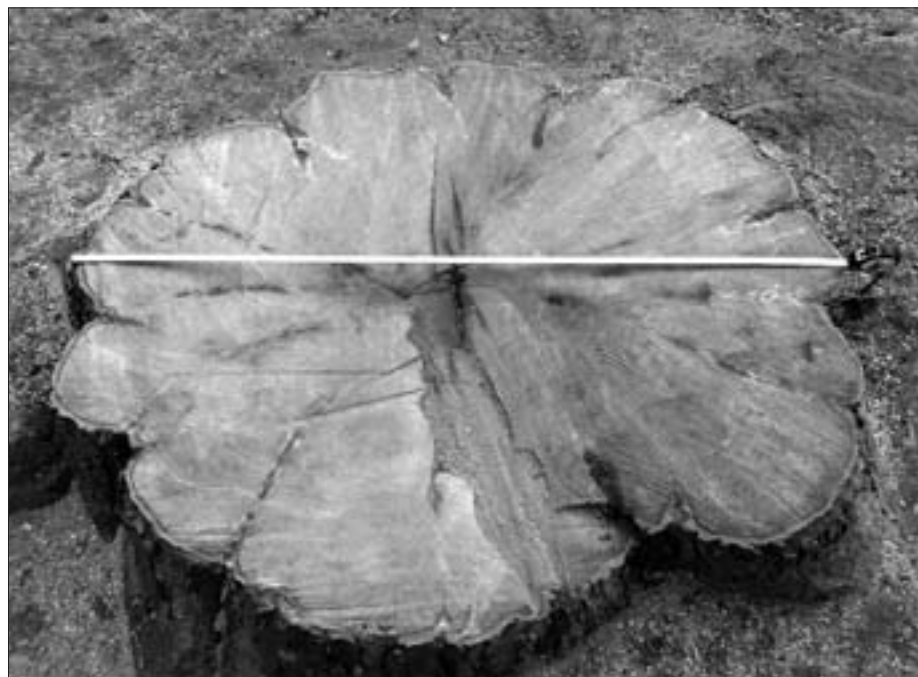
Ajkán a Móricz Zsigmond utca 20. szám előtt, a napokban kivágtak egy 112 cm átmérőjű, 3,37 méter körmértű platánfát. A fa értéke a szakmai értékbécsülés alapján több millió forintot képvisel. A Polgármesteri Hivatal illetékes irodájának írásbeli szakvéleménye szerint, indokolatlan volt a fa kivágása. Megoldható lett volna a fa koronájának csonkolásával is az esetleges lakossági panasz orvosolása. Ennek ellenére Valaki kivágatta, illetve kivágta a fát.

A rendszerváltás óta nem szokás orosz példákra hivatkozni. Ennek ellenére, hogy rávilághassunk a „favágó” gondolkodásmódjának

tarthatatlanságára, szovjet példát mutatunk be. Vevett a Gorkij szanatórium igazgatóját, Lenin rendeletére, egyhavi elzárásra ítélték, mert a szanatórium kertjében indokolatlanul kivágott egy fát. Vajon városunkban ezért a szakmailag indokolatlan fakivágásért kap-e valaki akár egy feddő szót is?

Lehet, hogy városunk a Virágos Város versenyben újra indul, de a Feleslegesen Kivágott Fák országos versenyét megnyerhetjük. Senki nem törődik a rendeletek, jogszabályok betartásával.

K.E.

**Környezetvédelmi
nap Ajkán
(3. oldal)**

Rosszkedvünk telén

(folytatás az 1. oldalról)

- ⊕ Egy alpolgármester választása.
 - ⊕ Fekete István irodalmi díj adományozása.
 - ⊕ Zergeboglar nevű utca elnevezése Ajka-rendeken.
 - ⊕ A 2006. évi költségvetési rendelet december 14-i módosítása: a Sportcentrum külső vizesblokk építésénél 3.423.500 Ft értékben az Ajka Sport 2005 Kft. köteles a saját költségére építési munkákat elvégezni, a Jogi és Ügyrendi bizottság vizsgálata illetve megállapítása alapján.
 - ⊕ A Szervezeti és Működési Szabályzat 2006. október 27-i módosítása, a Képviselő-testület állandó bizottságainak felállítását.
 - ⊕ Iparosított technológiával épült épületek energiatakarékos korszerűsítésének támogatására beérkezett pályázatok elbírálása, középtávú fejlesztési terve. (panelprogram)
- * * *
- ⊖ Tanácsnok/ok választása. A tanácsnok személye felesleges, költségkímélés szempontjából mellőzhető lett volna. Megketőzött tisztviselőket jelent.
 - ⊖ Az építményadó 500 Ft/m²-ről 700 Ft/m²-re emelése. „40%-os növekedés indokolatlan és megmagyarázhatatlan. Az nem objektív indok, hogy az Önkormányzatnak szüksége van többletbevételre. A vállalkozások is bevétel-növelési kényszerben vannak, de nekik ezt a piacon kemény munkával, s egyre fokozódó versenyben kell elérni.” (Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara állásfoglalása)
 - ⊖ A hulladék kezelési közszolgáltatás 16%-os emelése az inflációt jelentősen meghaladja. A vállalkozók semmilyen kompenzációt nem kapnak a költségeket érintően.
 - ⊖ A helyi járatú menetdíjak átlagosan 15%-os emelése. Ezzel a modellel arányosan nagyobb mértékben növekednek az utasok terhei, ugyanakkor csökkentik az önkormányzati kiadásokat.

- ⊖ A parkolási díj 140 Ft/órától 160 Ft/óra emelése, illetve 80 Ft-ról 100 Ft-ra emelése. A 14%-os emelés indokolatlan. Ez nem függ össze a forgalomszabályozási funkcióval. A városközpontú vállalkozások versenyhátránya tovább nő.
- ⊖ Az Önkormányzat vagyonáról és a vagyonnal való gazdálkodás szabályairól szóló 43/2005(XI.02.) rendelet módosítása. Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok esetében a tulajdonosi jogokat a jövőben a polgármester gyakorolja, a képviselő-testület csak „javaslatot adó jogosultsággal” rendelkezik. Ezzel tovább szűkül a mindenkori ellenzék betekintési lehetősége. Az önkormányzatok újabb és újabb kötelezettségvállalásra készítik vállalkozásaikat, amelynek a költségvetési körből kivont tevékenységére már nem vonatkozik az Önkormányzati törvény előírása. Különösen aggasztóak a rejtett, vagy feltételes kötelezettségvállalások. Az önkormányzati „cégbirodalmak” építése a közösségi vagyont kockáztatja. Szabad-e egyáltalán az 1960-as évek állami trösztjeit idéző holdingokban nem szorosra vett önkormányzati feladatokra vállalkozni?
- ⊖ Az önkormányzati érdekeltségű gazdasági társaságokban felügyelő bizottsági elnök és tagok választása. Az MSZP–SZDSZ koalíció 70.000–100.000 Ft/hó tiszteletdíjat javasolt. Egy kezdő pedagógus fizetése: 100.000 Ft/hó. Ezen tiszteletdíjak és járuléka éves szinten kb. 25.000.000 Ft közterhet jelentenek. Ennek hiányában is kellene parkolási díjat és építményadót emelni?

„Ugye kellemetlen, ugye kellemetlen...”

Énekelték a testületi ülés napján Fejes Endre–Presser Gábor Jó estét nyár, jó estét szerelem című zenés darabjában, telt ház előtt este az ajkai színházban.

Az adócsomag kritikája

Az adócsomag kritikája, túlélési tanácsok vállalkozóknak címmel Dr. Szabó Tibor ügyvéd, adószakértő, az Önadózó újság főszerkesztője tartott előadást a Planéta Egyesület szervezésében, 2006. október 3-án.

A neves szakember azzal indított, hogy a Gyurcsány-csomag példátlan módon megterheli a kis- és középvállalkozásokat. A döntéshozók nem gondolták végig az intézkedések következményeit, ráadásul több ponton alkotmányellenesek is.

A minimum járulékalapról szóló jogszabálycsomagról lesújtó véleményt mondott. Átgondolatlanak, ellentmondásosnak, értelmezhetetlennek nevezte. Arra sem ad megfelelő irányutatót, hogy a jogkövető vállalkozás mihez alkalmazkodjon.

A törvény persze arra is lehetőséget ad, hogy bejelentés, az alkalmazott vagy a vállalkozó jövedelme tényleg nem haladja meg a minimálbért.

Itt azonban megjelenik egy pszichikai nyomásgyakorlás, a jogalkotó, mint egy jó tanító bácsi, figyelmezteti a vállalkozót, hogy ez esetben adóhivatali ellenőrzésre számíthat.

Az előadó rámutatott, hogy a mérsékelt adóteher egy egyszerűen betartható, átlátható szabályozás kíséretében jogkövető magatartáshoz és az adóbevételek növekedéséhez vezetne. A kormányzat azonban nem ezt az utat választotta.

A házipénztáradóval kapcsolatban is felmerülnek alkotmányossági aggályok. A törvényhozó azonban itt is megadta „jó tanító bácsiként” az útmutatást a megoldáshoz: 10% forrásadó megfizetésével csökkenthető az esetleg már csak papíron meglévő készpénzállomány.

A vagyonosodási vizsgálatról is kapunk eligazítást a „jó tanító bácsitól”.

„Alkudni lehet, mint a piacon,” hogy akinek esetleg van eltöltött jövedelme, azt december 31-ig bevallhatta pótlékmentesen, bírságmentesen.

Az előadó jóslata bekövetkezett: Az Alkotmánybíróság 61/2006.(XI.15.) AB határozattal a Házipénztár adóról szóló törvényt alkotmányellenesnek minősítette és ezért azt megsemmisítette.

Kertész László

Mesesarok A Háromszeműek Birodalma

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás tengeren innen, nem is messze, a Bakony láncai között élt egy óriás.

Nem volt az akármilyen óriás, mert képzeljétek, három szeme volt! De még a három szeme se volt elég, hogy rakoncátlan fiait szemmel tartsa. A négy fiú: Csinger, Tószok, Bóde és Rendek mindent elkövettek, hogy felbosszantsák. Egész nap csak civakodtak, veszekedtek. Alig győzött igazságot tenni a háromszemű. Másra így kevés ideje maradt, pedig lett volna dolga bőven: fát vágni az erdőben, télire szemet

bányászni. Úgy elgondolkodott azon, hogy miért civakodósak az ő gyerekei, hogy elesett, és felrepedt az ajka. Erről jutott eszébe, ha egyszer végre lánya születik, Ajkának fogja nevezni. Kívánsága tavaszra teljesült: megérkezett a kis Ajka. Ezután végre nyugalom költözött a Háromszeműek Birodalmába, mert a lány mindig a verekedők közé állt, s határozottságával rendre intette őket. Királyatyja örömeiben a Háromszeműek Birodalmát is Ajkára keresztelte.

Hegedűs Bálint

Simon István Általános Iskola, Ajkarendek

Adventi áhítat

Ezzel a címmel adott színvonalas orgonahangversenyt a belvárosi Jézus Szíve Plébániatemplomban Kántor Péter pápai orgonaművész 2006. december 9-én.

A programot a Planéta Környezetvédelmi és Városvédő Egyesület szervezte az egyházközséggel karöltve. A műsor előtt Vajda Ivett, az Eötvös iskola diákja Kosztolányi Dezső sorait olvasta fel, majd Kövesiné Pasinszky Anna templomi karnagy közönlött a megjelenőket. Kántor Péter Pachelbel, Bach, Albinoni, Franck műveiből adott ízelítőt, de Liszt Ferenc Offertórium és Gárdonyi Zoltán Karácsonyi bölcsődala is felcsendült.

Környezetvédelmi nap Ajkán

A biomassza tüzelés eddigi tapasztalatait és a tovább lépés lehetőségeit vitatták meg 2006. október 12-én a Zöld Alternatíva Szövetség szervezésében a Bakonyi Erőmű Művelődési Házában. Az előadók főként erdészeti és erőműi szakemberek voltak. Előadásaikban ismertették az eddigi tapasztalatokat a biomassza, illetve a fatüzeléssel kapcsolatban. Az előadásokból egyértelműen levonható az a következtetés, hogy jó gazdasági partnerkapcsolat alakult ki a nagyüzemi erdőgazdálkodók és az erőmű között. Erdemes végiggondolni a biomassza tüzelést, mint alternatív energiaforrást.

A biomassza energiaforrásként való hasznosításának igénye a klímaváltozás elleni küzdelem időszakában ugrásszerűen megnőtt. A Kiotói Egyezményt aláíró országok, így Magyarország is kötelezte magát CO₂ kibocsátása csökkentésére, 2012-ig 5%-kal. A CO₂ kibocsátás 37%-áért a fosszilis energiahordozók (kőolaj, földgáz) a felelősek. Új, alternatív technológiák és tüzelőanyagok alkalmazásának a növelésére van szükség, melyet már több hazai erőmű is felismert. A biomasszának ugyan kisebb az energiasűrűsége, mint a hagyományos energiahordozóknak, de nagyságrendekkel kevésbé terheli a környezetet az ennek felhasználásával történő energiatermelés. Elégetésekor a CO₂ kibocsátás pedig csak annyi, amennyit a növény élete során megkötött magában. Magyarországnak jó természeti adottságai vannak a megújuló erőforrásokon belül a biomassza energetikai célú hasznosításához. A gyenge termőképességű területeken, ahol gazdaságilag sem kifizetődő intenzív módon más mezőgazdasági kultúrát termeszteni, kiválóan megélhetnek a szívos fafajtákból álló energiaültetvények. A WWF Magyarország (nemzetközi környezetvédelmi szervezet hazai tagja) szerint a további fejlesztéseket csakis energiaültetvényekből származó biomasszával lehet megvalósítani. Magyarországon az Euró-

pai Unióhoz történő csatlakozást követően több százezer hektár szántón fognak felhagyni a gazdálkodással.

Ezek többségére nagy valószínűséggel erdőkét illetve faültetvényeket telepítenek majd. A WWF célkitűzése az, hogy lehetőség szerint ezek olyan természetű erdők legyenek, amelyekben biztosíthatók a hosszú távú gazdálkodás feltételei és gazdag élővilágnak adnak otthont.

Vannak az erdőből származó faanyag égetésének ellenzői is. Búzás Zoltán erdőmérnök szerint „az erdeink villamos energia előállítására célzattal történő elégetése olyan, az erdőkkel szemben elkövetett büntetés, amelyben nekünk, erdészeknek nem szabadna segédkeznünk, ugyanis fejünkre fogják olvasni a minket követő erdészgenerációk. Erdeink védelmében nem megoldás az energia ültetvények létrehozása sem, mert nem lehet megoldás egy súlyos környezetkárosításnak egy másik környezetkárosítással való kiváltása.

A zöld áram – a biomassza elégetésével nyert elektromos energia – korántsem zöld. Előállításakor, az egységnyi elektromos energiamennyiségre vetítve másfélszer annyi széndioxid és sokszoros vízgőz szabadul fel a légkörbe, mint a fosszilis szén elégetésekor. A zöld áramot előállító erőművek 20 százalék alatti hatáskorral működnek.”

Vélhetően a kérdés további vizsgálata, az Európai Bizottság Biomassza Akció Terve alapján, a magyar termelési támogatásrendszer kidolgozása teremti majd meg a hosszú távú gazdasági és környezetvédelmi érdekeltségi rendszert. Jelenleg az a biztos, hogy a nemzetközi egyezmények szerint az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelme jó üzlet lehet, illetve az erdőből származó fa energetikai célú tüzelése technológia szempontjából kedvező.

Zsigmond László

Doktor Lovacska

A lovak a civilizáció kezdete óta segítőtársai az embernek. Mára a ló inkább a sportban, a szabadidő eltöltésében és nem utolsósorban a gyógyászatban kapott egyre nagyobb teret. Aki lovaglásra adja a fejét, annak számolnia kell azzal, hogy a friss levegőn végzett mozgás után javul az általános közérzete, előbb-utóbb nyitottabb lesz a külvilágra, közlékenyebbé válik, megismeri a kockázatvállalást és a felelősségérzetet is, és megtanulja összpontosítani a figyelmét. Tehát a lovaglás már önmagában egy nagyszerű terápia lehet. Kiváló módszer már megelőzésre is, különösen tanulási és viselkedési problémák terén.

A gyógylovaglás (hippoterápia) annyiban különbözik az általánosan emlegetett lovaglástól, hogy olyan gyógypedagógiai célú, lovastorna jellegű gyakorlatrendszerből áll, amit a ló sajátos mozgásának, tulajdonságainak és a beteg állapotának figyelembevételével szakemberek építenek fel. A lovaglás során az ember és a ló együttműködésének eredményeképpen létrejövő pszichológiai értékek kerülnek előtérbe. Rendkívül fontos a lóval való közvetlen kontaktus.

A ló közelségének pozitív hatása miatt a tanórák nemcsak lovaglásból, hanem a foglalkozások előtti, utáni simogatásokból, lóápolásból is állnak. Ez azért is fontos, mert eközben a gyerekek ráhangolódhatnak a rájuk váró feladatra.

Sokéves tapasztalat és tudományos kutatások sora bizonyítja a lónak, segítőtársként és segédeszközként való felhasználásának kedvező hatásait, mind a gyógyászat, mind a pedagógia, pszichológia, valamint a sport területén, amely által nemcsak egészséges, hanem fogyatékos és sérült embertársaink életminőségét is jelentősen javíthatjuk.

Pál Adrienn
Kálmán Endre

Zöld hírek

Európa legnagyobb biomassza erőművét építi Ausztriában a Siemens. Az erőmű 50 ezer háztartás számára elegendő villamos energiát szolgáltat, és 12 ezer otthon fűtését látja majd el. Az üzemanyag faapríték, amelyből évi 200 ezer tonnát használnak majd fel az erőmű.

* * *

Speciális légierővel és rakétákkal lőnek szét az esőfelhőket a kínai hatóságok a 2008-as nyári olimpia idején. A kínai időjárás-módosító intézet már eddig is képes volt esőcsinálásra, ám most a tiszta, napfényes idő előállításán dolgoznak.

* * *

Nyolc új szerves molekulát fedeztek fel amerikai csillagászok a világűrben a Green Bank távcsővel. A komplex molekulák a Földtől 26 ezer fényévre található Sagittarius csillagképben és a Taurus molekuláris felhőben azonosították. Az eredmény akár élet léteire is utalhat.

1956. október 23.

Dr. Sayour Amer, Dr. Szabó István, Kálmán Endre az egyesület képviseletében koszorút helyeznek el

Ünnepélyes szoboravatással tisztelt a város a forradalom 50. évfordulóján. Ünnepi beszédet mondott Dr. Szabó István önkormányzati képviselő, a Planéta Egyesület elnöke. Beszédéből rövid idézet:

„1956 igazolta azt a felismerést, hogy a magyar nép csak úgy teremtheti meg a maga természetének, hagyományainak megfelelő, a kor kívánalmait is kielégítő, egészséges társadalmi

rendjét, ha azt a demokráciára, az egyéni és közösségi jogok védelmére, a nemzet önbecsülésére és a minden irányban érvényesülő türelemre építi.

A forradalom nagy tanulsága, hogy a fegyverek és a pénz zsarnokságával szemben csak egy védekezés van: az emberség, a szolidaritás, a nemzeti összefogás hármassága. Erre szavazott tetteivel 1956 Magyarországa.”

Utcai vandalizmus

A vandalizmus hazánk városaiban minden napos, és nemcsak a műalkotásokat érinti.

A veszteségnek csupán egyik eleme az anyagi. Az erkölcsi kár még jelentősebb, hiszen az utcák és a járművek a szegénység, elhanyagoltság látszatát keltik, s a közbiztonságról is riasztó képet sugallnak.

A rendetlenkedők általában 17–18 éves fiatalok, akik az éj leple alatt csoportosan követik el e tetteket. Jellemzően alkoholos, esetleg drogos befolyásoltság alatt állnak. Vagy a feszültséget akarják levezetni az értelmetlen rombolással, netán a fizikai fölényüket kívánják demonstrálni, vagy azt, hogy méltóak a csoporttagságra. A felmérések szerint kétharmaduk hátrányos társadalmi rétegből kerül ki. A rájuk szakadt szabadság terhe alatt igen sok időt töltenek a deviáns magatartást bátorító galeriben, amely felé igyekeznek igazolni az elkövetettségüket. Ők nem azonosak a hip-hop szubkultúrát képviselő, utazgató graffitizókkal.

A közbiztonság csökkenésével párhuzamosan csökkent a biztonságérzet.

A demokratikus, jóléti államokban mindenhol bekövetkezett ez a fordulat, hiszen az individualizálódás és dezintegrálódás szétszakított

ta a közösségeket, az emberek egymás iránti bizalma elapadt, s mindez az intézményes és családi kontroll alól kikerült, kallódó fiatalokat hátrányosan érinti. A vandalizmus, a graffitik ellen fellépni nem kizárólagosan a rendőrség feladata. A társadalmi szervezetek segítségével történő megelőzés létfontosságú. Gyakran gyermekkorú az elkövető, ezért nem büntethető. A rendőri figyelmeztetés mit sem ér, ha a galerik célja éppen a rendfenntartók heccelése.

Vitatható azonban, hogy minden rongálás cél nélkül linek tekinthető-e. Rengeteg szobrot és emlékművet politikai és világnézeti egyet nem értés miatt tesznek tönkre.

Vandalizmusért persze nekünk ajkaiaknak sem kell messze menni.

A Városliget Fekete István kedves állatfiguráitól kezdve a fákig mindent el lehet pusztítani. A város évről évre hatalmas károkat kénytelen elszenvedni. A vandalizmus nem a szobroknak szól. A rongálások mögött nemcsak az értelmetlen pusztítás áll, hanem a jelhagyás szándéka.

Ez egy egyfajta agresszivitás, frusztráció levezetése.

Dr. Sayour Amer

Egy orvos halálára

Az ajkai orvostársadalom ismét szegényebb lett régi munkatársunk, dr. Fodor Timót elhunytával. Kollégánk Temesváron született, 1922-ben.

Az egyetemet Szegeden végezte, utána a tüdőgyógyászattal kötelezte el magát. 1968-tól 1981-ig az ajkai Tüdőgondozó Intézetet vezette. Nyugdíjazása után, hogy szeretett szakmájától ne kelljen elszakadnia, még évekig a csákvári tüdőgyógyintézetben vállalt munkát. Idős kora ellenére múlt év nyaráig teljes szellemi frissességnek örvendett. Ez után testi ereje fokozatosan gyengült. Feleségének jószágos gondozása mellett 2006. október 6-án csendben, örökre elaludt. Fodor Timót szerény, halk szavú ember volt, életét a betegek szolgálata töltötte ki. Viszolyogva szemlélte a politikai babérokra áhító zók tülekedését, acsarkodását. A Tüdőgondozóban egyedüli szakorvosként, évente végzett mintegy 15000 szűrővizsgálattal tüdőgümőkóros, ill. tüdődaganatos betegek százait szűrte ki, és irányította szakintézetbe, esélyt adva a gyógyulásukra.

A Kalorex-ellenes csoport tagjaként 1997-ben aktívan tevékenykedett Ajka levegőjének védelmében. Szabadidejében a fafaragásban kamatoztatta rendkívüli kézügyességét. Többnyire kortéfaból készült, változatos témájú, miniatűr domborműveiről a veszprémi Napló terjedelmes cikkben számolt be.

Kedves Timót Barátom! Poraid nyugodjanak békében. Míg élünk, nem felejtünk.

Dr. Krutsay Miklós

*Fekete István Irodalmi Díjat
adományozott az önkormányzat
képviseelő-testülete*

GÁSPÁR JÁNOSNAK.

*Az elismeréshez gratulál és jó
egészséget kíván az Egyesület.*

Az élhető városért!

PLANÉTA

Környezetvédelmi és Városvédő Egyesület

Planéta

A Planéta Környezetvédelmi és Városvédő Egyesület lapja.
Levélcíme: 8400 Ajka, Cserhát u. 8.
Felvétel szerkesztő: Dr. Szabó István.

Szedés és nyomás:

KellerPrint Nyomda Kft. Ajka.
Megjelenik 12600 példányban.